

עמדות תלמידים כלפי שימוש בספר לימוד דיגיטלי בהיסטוריה לחטיבה העליונה (פוסטר)

רות אש-ארגייל

מרכז חינוך ליאו באק חיפה
ניהול מידע וידע, ביה"ס לניהול, אוניברסיטת חיפה
ashruth3@gmail.com

Student Perceptions of Using a Digital History Textbook in High School (Poster)

Ruth Ash-Argyle

The Leo Baeck Education Center, Haifa
Information and Knowledge management, School
of Management, University of Haifa

Abstract

Research shows general growth in electronic textbooks market. The literature presents some insights about the advantages of the digital book over the print. These include low cost, easy carrying and aspects of usefulness for students involved in complex learning assignments. Research indicates the advantages of active reading in the digital textbook that allows highlighting, adding links, sharing reading et cetera (McGowan, Stephens, & West, 2009).

Findings on the perceptions of electronic textbooks versus print textbook indicate the following advantages for the digital: hyperlinks, vast amount of data, non linear, self tailored, low cost, searching options, multimedia components. On the other hand the advantages of the paper textbook were: no device needed for reading, higher resolution, more readable, can be read anywhere, no need for electricity or internet connection, no technology problems, easy to take notes, no interruptions of social network or email. Research indicates students overwhelmingly preference of the paper textbook (Sheperd, 2008; Vernon, 2006).

The case study to be described is of an attempt to integrate a digital textbook while teaching History for the Bagrut exam in the 10th grade last year. The decision to try the use of a digital textbook was built upon teacher's assumption of her students as digital natives that would adopt the new medium with ease and would prefer it over the traditional medium. The low cost was also taken as an incentive. It turned out to raise many difficulties and students' resistance grew. The ease of use perception of the "Net Generation" had been proven false.

Findings based on a survey given to the students at the beginning of this year about their experience last year, show that students do not find advantages in using the digital textbook. 93% of them prefer the print textbook. The use of the digital was perceived as not comfortable, complicated, time consuming and difficult.

Students' preference of the print textbook could be explained as a combination of factors like the nature of habit, comfort, preference of

traditional learning style over active inquiry based learning which is perceived as time consuming and less efficient.

It seems that learning for the Bagrut exams is not encouraging innovative teaching methods. The focus on content and not on developing information literacy skills is an obstacle to students and teachers innovation acceptance. This experience teaches a lesson about the problem of being an island of innovation in a traditional teaching environment. Further more, teaching with a digital textbook demands special preparation and changes in instruction. There is a need for continuing training programs for teachers, in order to ease the transition to digital textbooks.

Keywords: Innovative learning, Digital textbooks, Electronic textbooks, Students perception

תקציר

מחקרים מצביעים על צמיחה בשוק הספרים הדיגיטליים. הספרות משופעת בתובנות לגבי יתרונות המדיום החדש על פני המודפס, החל מעלות נמוכה וקלות הנשיאה, וכלה ביכולת של ספר לימוד דיגיטלי לסייע לסטודנטים במטלות ביצוע לימודיות מורכבות. מחקרים אחרים מציינים את היתרון בעידוד קריאה פעילה בתוך הספר הדיגיטלי, כגון, הוספת הדגשות, קישורים, אפשרות לקריאה שיתופית ועוד (McGowan, Stephens, & West, 2009).

הממצאים בנושא עמדות כלפי ספרים דיגיטליים לעומת מודפסים מצביעים על תפיסת היתרונות הבאים לגבי ספרים דיגיטליים: קישוריות, ריבוי נתונים, לא-לינאר, מותאם אישית, תפוצה רחבה, עלות נמוכה, יכולות חיפוש, מרכיבי מולטימדיה, לעומת תפיסת היתרונות הבאים לגבי ספרים מודפסים: אין צורך במתקן קריאה דיגיטלי, רזולוציה גבוהה יותר, יותר קריאה, ניתן לקרוא בכל מקום ללא תלות באינטרנט ובחשמל, אין תקלות ובעיות עם הטכנולוגיה, קל יותר לכתוב הערות, אין הסחות דעת של המדיה החברתית והדוא"ל. מחקרים מצביעים על העדפה ברורה של הספר המודפס בקרב סטודנטים על פני הדיגיטלי (Sheperd, 2008; Vernon, 2006).

המקרה המתואר מתייחס לניסיון לשלב ספר לימוד דיגיטלי בהוראת היסטוריה לבגרות בכיתה י בשנת תשע"א. ההחלטה לעבור לספר דיגיטלי נבעה מתפיסת התלמידים, כילדים הדיגיטליים, שיאמצו את המדיום החדש ואף יעדיפו אותו על פני המדיום המסורתי. גם העלות הנמוכה נתפסה כתמריץ. בפועל הסתבר שהקשיים היו רבים וההתנגדות העצימה. הנחת קלות השימוש בספר דיגיטלי של "דור הנט" התבדתה.

הממצאים מבוססים על שאלון שמילאו תלמידים בשנת תשע"ב לגבי הניסיון הלימודי שחוו שנה קודם לכן. הנתונים שנאספו מלמדים על כך, שבמבט לאחור רוב התלמידים לא מצאו יתרון בשימוש בספר הדיגיטלי. 93% מהם הביעו העדפה ברורה לספר הלימוד המודפס. השימוש בספר הדיגיטלי נתפס כלא נוח, מסובך, גוזל זמן, וכן צוין הקושי לקרוא מהמחשב.

ניתן להסביר את העדפת התלמידים את הספר המודפס כנובעת מצירוף של גורמים, ביניהם, כוחו של ההרגל, שיקולי נוחות, העדפת דפוס הלמידה המסורתי על פני למידה פעילה חקרנית הנתפסת בעיניהם כגוזלת זמן וכלא פעילה.

נראה כי שיטת הלימוד הנוכחית לבגרות איננה מעודדת שינויים בשיטות הוראה וחדשנות. הדגש על הספקים של חומר, ולא על פיתוח מיומנויות אורייניות מידע ותהליכי חקר בולם קבלה של חידושים, הן מצד התלמידים והן מצד המורים.

הניסיון הנוכחי מלמד על הקושי להוות אי של חדשנות בסביבת הלימוד המסורתית. בנוסף, הוראה באמצעות ספר דיגיטלי דורשת היערכות שונה ושינוי בדרכי ההוראה. לפיכך קיים צורך בהשתלמויות מורים על מנת להקל על המעבר לספרי לימוד דיגיטליים.

מילות מפתח: ספרי לימוד דיגיטליים, עמדות תלמידים, הוראה חדשנית

מקורות

- McGowan, M. K., Stephens, P. R., & West, C. (2009). Student perceptions of electronic textbooks. *Issues in Information Systems, 10*(2), 459-465.
- Shepperd, J.A., Grace, J.L., & Koch, E.J. (2008) Evaluating the electronic textbook: Is it time to dispense with the paper text? *Teaching of Psychology, 35*, 2-5.
- Vernon, R.F. (2006) Paper or pixels? An inquiry into how students adapt to online textbooks. *Journal of Social Work Education, 42*(2), 417-427.